

ношение по удобенъ се прѣдставлява обхода на лѣвия флангъ, по пѣтя Мѣглишъ—Селци—Кръстецъ, или Янина—голѣмъ-Бердекъ—Травна—Дрѣново; 8) поле за дѣйствиe на кавалерията съвсѣмъ отсъствува; 9) укрития за резервата доста добри, но ако противника заема височинитѣ Малуша, Бердека и Сосока, то почти всичката мѣстность въ тила се обстрѣлва и удържанието на позицията става, ако не невъзможно, то твърдѣ трудно.

Расположението и силитѣ на турцитѣ къмъ 5-й юлий на Шипка бѣше слѣдующето: до боя у Чорганово и Казанлъкъ турцитѣ имаха на Шипка 6 баталиона пѣхота, 6 полски и 3 планински орѣдия и около стотина черкези. Тѣзи части подъ началството на Расимъ паша съставляваха собствено Шипченския гарнизонъ. Слѣдъ боя у Казанлъкъ, частъ отъ войскитѣ, расположены въ този пунктъ, сполучиха съ Хулуси паша да отстъпятъ къмъ Шипка, и по този начинъ къмъ 6-й юлий тукъ се събраха около 8 баталиона съ нѣколко стотинѣ башибозуци, които импровизовано се формироваха въ мустахвѣзски и муавине баталиони. На 5-й юлий сутринята отряда на Расимъ паша заемаше собствено прохода, а Хулуси паша оставаше долу въ долината и все още имаше надѣжда, не само да спре движението на генералъ Гурко къмъ Казанлъкъ и Шипка, но и да го отхвърли къмъ Хайнската тѣснина.

Расимъ паша на 5-й юлий бѣше расположилъ своята артилерия на висотата Св. Никола и на терасата на истокъ отъ нея (*стоманената батарея*), двѣ планински орѣдия бѣха извадени на напрѣдъ на върха Шипка и едно—на могилата на югъ отъ този връхъ, която испослѣ получи названието *централната батарея*. Пѣхотата се расположи въ дѣсно, въ лѣво и прѣдъ артилерията, като заемаше пѣхотинтѣ окопи построени на: Св. Никола, централната и задня (странична) височини. Около сръднето бѣклеме бѣше расположенъ на прѣдня позиция съ фронтъ на сѣверъ 1 баталионъ. На върха Бердекъ бѣха ос-